

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2*

SKILLS OF EDUCATIONAL ADMINISTRATORS IN THE 21ST CENTURY UNDER THE JURISDICTION OF THE NAKHON RATCHASIMA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE, AREA 2

ประดิษฐ์ พิมพ์า¹, กรองทิพย์ นาควิเชตร² และ วิภาส ทองสุทธิ³

Pradit Pimpa¹, Krongtip Nakwichat² and Vipas Thongsuddhi³

¹⁻³วิทยาลัยนครราชสีมา

¹⁻³Nakhon Ratchasima College, Thailand

Corresponding Author's Email: 650401320102@nmc.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 2) เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา 3) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 290 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00 และ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test)

* Received 4 September 2024; Revised 24 September 2024; Accepted 28 October 2024

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านมนุษยสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านเทคโนโลยีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่

- 1) ทักษะด้านเทคโนโลยี
- 2) ทักษะการสื่อสาร
- 3) ทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์
- 4) ทักษะการบริหารจัดการองค์กร และ
- 5) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์

คำสำคัญ: ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา, ผู้บริหารสถานศึกษา, ศตวรรษที่ 21

Abstract

The objectives of this research were to 1) study the level of The skills of school administrators in the 21ST century Under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 2 2) Compare The skills of school administrators in the 21ST century Under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 2, classified by position education level and the size of the educational institution and 3) Study guidelines for developing The skills of school administrators in the 21ST century Under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 2, the sample group used in the research consisted of 290 school administrators and teachers Under Nakhonratchasima

Primary Educational Service Area Office 2. The size was determined using a Krejcie table and Morgan and obtained by randomly stratifying the research instrument was a 5 level rating scale questionnaire. The consistency index was obtained between 0.67 – 1.00 and the reliability of the entire questionnaire was 0.97 , The statistics used in data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The research results found that

1. Level of The skills of school administrators in the 21ST century Under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 2, there was an overall and individual were at a highest level.

2. Results from comparing the skills of school administrators in the 21ST century Under Nakhonratchasima Primary Educational Service Area Office 2, classified by position Overall and each aspects were not statistically significant different at a level of .05. Except Human relations skills they are significantly different at a level of .05. By Education level Overall and each aspects were not statistically significant different at a level of .05. Except Technological skills they are significantly different at a level of .05. And the size of the educational institution were not statistically significant different at a level of .05.

3. Guidelines for developing skills of school administrators in the 21st century under the Office of the Primary Educational Service Area, Nakhon Ratchasima Area 2, consisting of 5 areas: 1) technology skills, 2) communication skills, 3) analytical and creative thinking skills, 4) organizational management skills, and 5) human relations skills.

Keywords: Skills of school administrators, school administrators, 21st century

บทนำ

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการศึกษาที่เป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน เป็นผู้เรียนรู้ เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็งของประเทศ โดยการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเหมาะสมกับบริบท ภายใต้นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และกลยุทธ์ในแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะในการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะที่สามารถจะครอบคลุมภารกิจและบทบาทได้ทั้งหมด ซึ่งจะต้องมีทักษะการบริหาร 5 ด้านที่ทำให้งานเกิดประสิทธิภาพตามแนวคิดของ Hoyle English and Steffy (2005) ประกอบด้วย ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการบริหารจัดการองค์กร ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ จะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทักษะตนเองให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีศักยภาพ โดยต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ใฝ่เรียนรู้อยู่เสมอ มีความสามารถ มีความเข้าใจ มีทักษะในเชิงการบริหารงานเป็นอย่างดี กล้าคิดกล้าพูด กล้าตัดสินใจ เป็นนักประสานงานที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีบุคลิกภาพดี มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ความเป็นผู้นำ โดยเฉพาะความเป็นผู้นำทางด้านวิชาการ และด้านวิชาชีพ เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกลรู้เท่าทันสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงต่างๆอยู่เสมอ โดยสามารถเป็นผู้นำไปสู่การปฏิบัติ และรู้จักระดมทรัพยากรการบริหารทั้งหมดมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลในการบริหารงานสูงสุด เพื่อเป็นแบบอย่างให้บุคลากรในสถานศึกษามีทักษะการบริหารสถานศึกษาไปด้วย (Katz, 1995 : 33–42)

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับ

การเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษา และส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ เคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียนและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) สภาวะการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ยังส่งผลถึงการขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาการจัดการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องเร่งปรับเปลี่ยนและพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผันเพื่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศต่อไป

ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) หรือโลกไร้พรมแดน (Borderless World) ที่กระแสของโลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รุนแรง ต่อเนื่อง ซับซ้อน และเกี่ยวข้งกัน อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในแต่ละสาขา เช่น วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ วัสดุศาสตร์ คอมพิวเตอร์ การสื่อสารและโทรคมนาคม ฯลฯ โดยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแขนงต่างๆ หรือแม้แต่การดำเนินชีวิตที่ต้องอาศัยการติดต่อกันทางกายภาพ หรือใช้อุปกรณ์สื่อสารข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์พื้นฐานในระบบสารสนเทศ (Cyberspace) ความเสมือนจริง (Virtual Reality) และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในสังคมปัจจุบัน ส่งผลกระทบโดยตรงต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์ในหลายด้านด้วยกัน ทำให้ทุกคนต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มิเช่นนั้นอาจจะถูกละทิ้งให้ล้าหลังจนไม่สามารถจะตามได้ทัน สอดคล้องกับ พรชัย เจตามาน (2560) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้นำในศตวรรษที่ 21 : ไทยแลนด์ 4.0 สิ่งที่ทำทลายความสามารถ คือ ความสามารถนำพาองค์กรของตนให้อยู่ในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้หรือไม่ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะมองเห็นการเปลี่ยนแปลงว่าเป็นโอกาส การทราบวิธีการค้นหาการเปลี่ยนแปลง ที่ถูกต้อง และทราบวิธีการสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพทั้งจากภายนอกและภายใน

องค์กร ได้แก่ นโยบายการสร้างอนาคต ด้านวิธีการอย่างเป็นระบบในการมองหาและ
คาดการณ์ถึงการเปลี่ยนแปลง การสร้างความคุ้นเคยกับการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและ
ภายนอกองค์กร การสร้างสมดุลระหว่างการเปลี่ยนแปลงกับความต่อเนื่อง การสร้างสรรคสิ่ง
ใหม่อย่างเป็นระบบสามารถสร้างจิตสำนึกในองค์กรในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิด
โอกาสใหม่ คือ รู้จักการเปลี่ยนแปลง ผู้นำต้องสร้างการเปลี่ยนแปลง ผู้นำต้องเป็นนักคิด
นักพัฒนา การบริหารแบบประชาธิปไตย ผู้นำเป็นผู้ประสานงานในองค์กรให้เกิดความราบรื่น
เป็นผู้ประนีประนอม เป็นนักประชาสัมพันธ์ และเป็นนักประชาสัมพันธ์คอยช่วยเหลือ
ผู้ร่วมงานทุกเรื่อง รวมถึงระบบการศึกษาด้วยเช่นกัน การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21
สถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ความสามารถด้านต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย
ทักษะการสื่อสาร ทักษะการบริหารจัดการองค์กร ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิด
สร้างสรรค์ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านสารสนเทศและเทคโนโลยี ซึ่งผู้บริหาร
จะต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเองคิดหายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ๆ
ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานในองค์กรและ
นอกองค์กร ให้ความสนใจต่อวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งผลลัพธ์ ใส่ใจในเรื่องของศาสตร์ทางการ
สอนที่เหมาะสม และต้องเข้ามารับบทบาทในการเร่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการ
สอนของครู ปรับเปลี่ยนเนื้อหาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ๆให้กับครูผู้สอน
ส่งเสริมให้มีการจัดการสื่อสารสนเทศและเทคโนโลยีสมัยใหม่อย่างเท่าทัน มาใช้เพื่อพัฒนา
คุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น ใช้วิทยาการต่างๆอย่างมีวิจารณญาณ ถูกต้อง เหมาะสม และ
เกิดประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น (สุวิธิดา จรุงเกียรติกุล, 2561) สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาซึ่ง
เป็นผู้นำ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาทักษะการบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อ
นำไปสู่การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ ทักษะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
ประกอบด้วย ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการ
บริหารจัดการองค์กร ทักษะการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล และทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์
(ชัยยนต์ เพาพาน, 2559)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่ดูแลรับผิดชอบการจัดการศึกษาภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดพันธกิจไว้หลายประการ อาทิ ส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร และทักษะที่จำเป็นต่ออนาคตในศตวรรษที่ 21 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองทิศทางการพัฒนาประเทศ ฯลฯ การขับเคลื่อนการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลง จะต้องเสริมสร้างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยนำความรู้ความสามารถด้านทักษะมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับจันทรานี สงวนนาม (2551 : 29-30) ที่กล่าวว่า ทักษะการบริหารต้องประกอบด้วยเทคนิควิธีและทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้นำที่ใฝ่เรียนใฝ่รู้และมีความคิดสร้างสรรค์ สอดคล้องกับชัยยนต์ เพาพาน (2559 : 35) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีคุณลักษณะหลายประการ อาทิเช่น มีทักษะการบริหารจัดการองค์กร มีทักษะการสื่อสาร มีความคิดสร้างสรรค์และการใช้นวัตกรรม มีการใช้เทคโนโลยีสื่อดิจิทัล และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะวิจัย ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 เพื่อเป็นสารสนเทศพื้นฐานและใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาด้านทักษะการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา

3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 แตกต่างกัน

2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 แตกต่างกัน

3. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,181 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

นครราชสีมา เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 290 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (1970) และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น

3. การศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ใช้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลงานดีเป็นที่ยอมรับ ได้แก่ สถานศึกษาที่ผ่านการประเมิน สมศ.ในระดับดีเยี่ยม, สถานศึกษาที่ได้รับรางวัลชนะเลิศในการประกวดแข่งขันทักษะทางวิชาการต่างๆ และสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลผลคะแนน O-Net สูงกว่าระดับประเทศ จำนวน 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิจัยเพื่อศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2

การสร้างและทดสอบเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิด สุวิมล ทองจำรัส และสุจิตร์ธรณ ทรรพวุธ (2563 : 168-178) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1.2 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553 : 74-84)

1.3 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยสังเคราะห์จากนิยามศัพท์

เฉพาะที่ผู้วิจัยตั้งขึ้นและผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามของ มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) เพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

1.4 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

1.5 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index of item objective congruence) โดยมีค่าความสอดคล้องที่ 0.80 – 1.00

1.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

1.7 นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ในโรงเรียนห้วยแถลงพิทยาคม อำเภอห้วยแถลง สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา

1.8 คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 45 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ 0.97

1.9 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

2. เครื่องมือที่เป็นแบบสัมภาษณ์ศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 นำส่งอาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาความเหมาะสม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1 การวิจัยเพื่อศึกษาระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.1 ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา เขต 2

1.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

1.3 ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง (และทางไปรษณีย์)

2. เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้วิจัยออกหนังสือขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 9 คน นัดหมายวันและเวลาสัมภาษณ์ โดยใช้เวลาสัมภาษณ์ประมาณ 10-15 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิจัยเพื่อศึกษาระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่ง ระดับการศึกษาและขนาดของสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

1.2 วิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 100)

1.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง และระดับการศึกษา โดยใช้ค่า t - test (Independent samples)

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ F-test (One way ANOVA)

3. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 โดยวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ทักษะการสื่อสาร	4.55	0.51	มากที่สุด	3
2	ทักษะการบริหารจัดการองค์กร	4.54	0.52	มากที่สุด	4
3	ทักษะการคิดวิเคราะห์และคิด สร้างสรรค์	4.54	0.53	มากที่สุด	4
4	ทักษะด้านเทคโนโลยี	4.59	0.53	มากที่สุด	1
5	ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	4.58	0.53	มากที่สุด	2
ภาพรวม		4.56	0.52	มากที่สุด	

จากตาราง 1 แสดงว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 จำแนกตามตำแหน่งระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา ดังตาราง 2.4

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง

ด้าน ที่	รายการ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		t	P-value
		สถานศึกษา					
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ทักษะการสื่อสาร	4.58	0.51	4.55	0.51	1.63	0.14
2	ทักษะการบริหารจัดการ องค์กร	4.58	0.51	4.54	0.52	2.21	0.06
3	ทักษะการคิดวิเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์	4.57	0.52	4.54	0.53	1.37	0.21
4	ทักษะด้านเทคโนโลยี	4.65	0.51	4.58	0.54	7.70	5.57
5	ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	4.63	0.50	4.58	0.53	2.57*	0.03
ภาพรวม		4.60	0.51	4.56	0.53	3.09	1.24

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นมากกว่าครู ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้าน ที่	รายการ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		t	P-value
		สถานศึกษา					
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ทักษะการสื่อสาร	4.55	0.52	4.55	0.50	0.11	0.91
2	ทักษะการบริหารจัดการ องค์กร	4.53	0.53	4.55	0.51	1.11	0.30
3	ทักษะการคิดวิเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์	4.53	0.55	4.54	0.52	0.65	0.53
4	ทักษะด้านเทคโนโลยี	4.55	0.56	4.60	0.52	5.63*	0.00

5	ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	4.57	0.57	4.59	0.52	1.39	0.20
	ภาพรวม	4.55	0.55	4.57	0.51	1.78*	0.39

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 แสดงว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นทักษะด้านเทคโนโลยีที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้สำเร็จการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นมากกว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ทักษะการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	0.09	2	0.05	0.70	0.51
	ภายในกลุ่ม	1.60	287	0.07		
	รวม	1.69	289			
ทักษะการบริหารจัดการองค์กร	ระหว่างกลุ่ม	0.004	2	0.002	0.32	0.73
	ภายในกลุ่ม	0.161	287	0.007		
	รวม	0.165	289			
ทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	0.002	2	0.0009	0.13	0.88
	ภายในกลุ่ม	0.171	287	0.007		
	รวม	0.173	289			
ทักษะด้านเทคโนโลยี	ระหว่างกลุ่ม	0.01	2	0.005	1.64	0.22
	ภายในกลุ่ม	0.08	287	0.003		
	รวม	0.09	289			
ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	0.02	2	0.01	2.39	0.11

สัมพันธ	ภายในกลุ่ม	0.12	287	0.01
	รวม	0.14	289	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 แสดงว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนา ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 คือ ทักษะด้านเทคโนโลยี ผู้บริหารสถานศึกษาควร ส่งเสริมให้ครูนำนวัตกรรมทางเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ทักษะการสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสาร ให้สั้น กระชับ และเข้าใจ ทักษะการคิดวิเคราะห์และคิด สร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์ กว้างไกล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก ทักษะการบริหารจัดการองค์กร ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด และ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมี เมตตา กรุณา สุภาพ อ่อนน้อมเป็น กัลยาณมิตรกับบุคลากรในสถานศึกษาทุกระดับ ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมา อภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 พบว่า ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการบริหารจัดการองค์กรและทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ มีการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ ทั้งนี้ เนื่องจากปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี พัฒนาไปอย่างรวดเร็วทำให้การจัดการศึกษา

จะต้องพัฒนาให้ทันกับสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงไป การใช้นวัตกรรมสื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์ที่หลากหลายเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอนให้ทันสมัย รวมถึงระบบข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือ เป็นไปตามนโยบายและสอดคล้องกับงานวิจัยของ แพรดาว สอนงผัน (2557) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พบว่า ภาพรวมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้อง กับ ไกรศร เจียมทอง (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากการทำงานร่วมกันทำให้ ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไกรศร เจียมทอง (2561) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามตำแหน่งในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ ไปสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศรา หาญรักษ์ (2563) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารงานของ ผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม พบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ที่มีสถานภาพ ตำแหน่งแตกต่างกัน โดยรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจ เนื่องจากความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและ การศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันท์จิรา พรหมเมตตา วันทนา อมตาริยกุลและนวัตกร หอมสิน (2562) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรแห่ง ความสุขในสถานศึกษา สังกัด

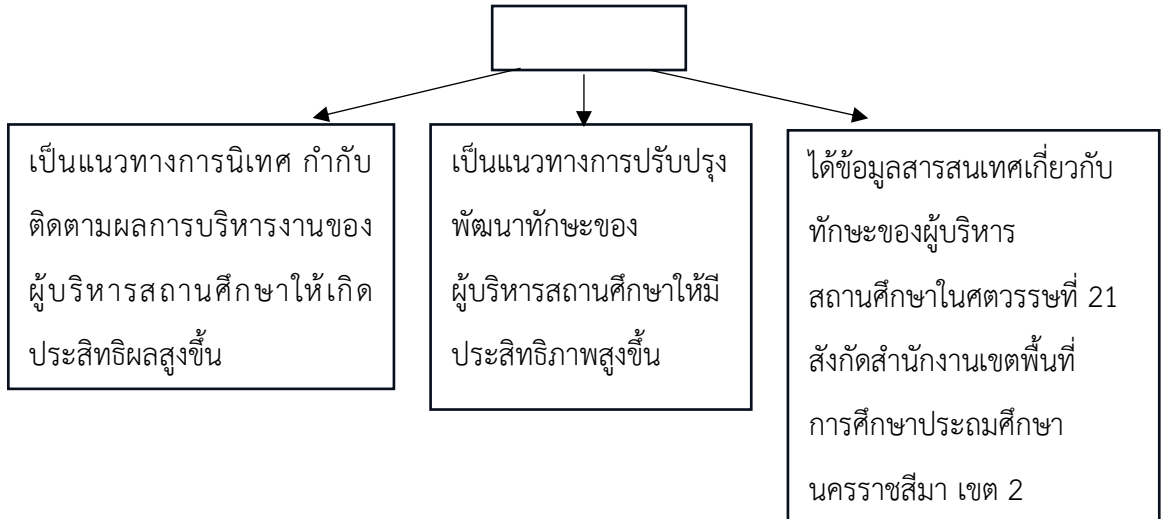

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 พบว่า จำแนก ตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และไปสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิดา ใจดี (2562) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. ผลการเปรียบเทียบ ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องจากความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีขนาดของสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไกรศร เจียมทอง (2561) ที่ได้ ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล ทองจำรัส และสัจจวรรณ ทรรพสุ (2563) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะ ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐมเขต 2 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก การ เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

5. แนวทางพัฒนา ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 ที่พบว่าควรพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยี ทั้งนี้เนื่องจาก เทคโนโลยีได้เข้ามามีส่วนช่วยในการศึกษามากขึ้น เช่น การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) การจัดการเรียนการสอนผ่านระบบออนไลน์ ระบบงานสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ (e-file) เป็นต้น ทำให้ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 มีความคิดเห็นใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไกรศร เจียมทอง (2561) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า แนวทางการพัฒนา เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา คือการพัฒนาด้านทักษะเพื่อการสื่อสารและทักษะด้านเทคโนโลยี และไปสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิดา ใจดี (2562) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว พบว่า แนวทางการพัฒนาทักษะผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว 1) ทักษะ ผู้บริหารด้านเทคโนโลยี 2) ทักษะผู้บริหารด้านมนุษยสัมพันธ์และ 3) ทักษะผู้บริหารด้านความรู้ความคิด

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

สรุป/ข้อเสนอแนะ

1. ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด
2. การเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครราชสีมา เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและ รายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านมนุษยสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านเทคโนโลยี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดย ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. แนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานครราชสีมา เขต 2 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่
1) ทักษะด้านเทคโนโลยี ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครุมนำนวัตกรรมทางเทคโนโลยีมาใช้ในการ

จัดการเรียนการสอนให้มากขึ้น 2) ทักษะการสื่อสาร ผู้บริหารควรถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารให้ สั้น กระชับและเข้าใจง่ายขึ้น 3) ทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารควรมี วิสัยทัศน์กว้างไกล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก 4) ทักษะการบริหารจัดการ องค์กร ผู้บริหารควรบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด และ 5) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารควรมีเมตตา กรุณา สุภาพ อ่อนน้อมเป็นกัลยาณมิตรกับ บุคลากรในสถานศึกษาทุกระดับ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาทักษะของผู้บริหาร สถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 ดังต่อไปนี้

1) ด้านทักษะการสื่อสาร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการทำให้บุคลากรเกิดการ รับรู้ ร่วมกัน และมีปฏิริยาตอบสนองทำให้เกิดความร่วมมือในองค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับ สุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 2 ควรพัฒนาและ ศึกษาการสร้าง ความเข้าใจให้ตรงกันเพื่อให้เกิดความ ร่วมมือภายในสถานศึกษา และเกิดประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

2) ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถตัดสินใจ ภายใต สถานการณ์ที่ผันผวน ทำให้บุคลากรเกิดความเชื่อมั่นในผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับ สุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมาเขต 2 ควรพัฒนาตนเอง เพื่อให้บุคลากรในองค์กรเกิดความเชื่อมั่นในการบริหาร จัดการองค์กรของผู้บริหารมากขึ้น

3) ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถนำ แนวคิดใหม่ๆมาประยุกต์ใช้กับประสบการณ์เดิมในการบริหารสถานศึกษาได้มี ค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 ควรพัฒนา องค์ความรู้ แนวคิดใหม่ๆ และเทคนิควิธีการที่

ทันสมัย คิดค้นนวัตกรรมในการบริหารสถานศึกษา และ สร้างภาคีเครือข่ายเขามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

4) ทักษะด้านเทคโนโลยี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ ข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 ควรพัฒนาการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมา บริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศให้เป็นระบบ เพื่อความทันสมัยและมีประสิทธิภาพของสถานศึกษา

5) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสนับสนุนให้บุคลากรใน สถานศึกษาพัฒนาความรู้ความสามารถของตนตามศักยภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 2 ควรส่งเสริมให้บุคลากรใน สถานศึกษาได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองตาม ศักยภาพ ส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของ บุคลากรเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และเพื่อการดำเนินงานของสถานศึกษาที่มี ประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในอนาคต
- 2) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะ การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา และมัธยมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

- ไกรศร เจียมทอง. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารจัดการการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จันทร์จิรา พรหมเมตตา, วันทนา อมตารียกุล และนวัตกร หอมสิน. (มกราคม-มิถุนายน 2562). "ทักษะของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อองค์การแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2," พิมพ์เผยแพร่. 15(1) 167-188.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: บิ๊ค พอยท์.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). ผู้บริหารโรงเรียนยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21. วารสารคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์, 1(1), 304-306.
- ปณิดา ใจดี. (2562). ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู 2500). ใน การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรชัย เจตมาณ. (2560). ภาวะผู้นำยุค 4.0 ในพลวัตศตวรรษที่ 21. เรียกใช้เมื่อ 14 กรกฎาคม 2566 จาก https://www.kroobannok.com/83312.1_qa16m_2563.
- แพรวดาว สมองฝัน. (2557). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3. ในวิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวิธิดา จรุงเกียรติกุล. (2561). ทักษะการในศตวรรษที่ 21. เรียกใช้เมื่อ 14 กรกฎาคม 2566 จาก <https://www.trueplookpanya.com/education/content/66054/-teaartedu-teaart-teaarttea->. 19 มกราคม 2565.
- สุวิมล ทองจำรัส, และสจิวรรณ ทรรพวสุ. (2563). ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2. วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา, 10(3), 172-177.
- อิศรา หาญรักษ์. (2563). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครพนม. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

Hoyle, J.F.English, & B. Steffy. (2005). Skills for Successful 21st Century School Leadership. February 25, 2014, Library of Congress Catalog Card No.97-78468. (online). Available at <http://www.rowmaneducation.com>. 18 Aug 2021.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determination of sample size for research activities. *Education and Psychology Measurement*, 30(3), pp. 607-610.

Katz, R.L. (1995). Skills of an Effective Administrator, *Harvard Business Review*, (1955),33-42.